

[Forsvarsministeren.]

sirenesange. Man vil ganske simpelt sige: man mærker hensigten og bliver forstemt.

Sluttelig skal jeg til det ærede medlem hr. Viggo Starcke sige, at jeg i og for sig ikke anser den sag, vi her behandler, som det rigtige udgangspunkt for en almindelig drøftelse og afgørelse af spørgsmålet tvungen eller frivillig militærtjeneste. Forsåvidt kunne det være sket på et tidligere tidspunkt, dengang vi i henhold til overenskomsten med England sendte et korps til Tysklands besættelse, i hvilken vi nu har deltaget i adskillige år under engelsk overledelse. Det er altså ikke noget principielt nyt i det foreliggende forslag; det har et sidestykke i det, vi frivilligt har inddelt os på siden 1946—47. Men lad det nu være, hvad det være vil. Det, jeg har villet sige, er, at spørgsmålet om frivillighed eller ikke er et generelt spørgsmål, som ikke skal løses lejlighedsvis. Det er derfor, jeg finder den dagsorden, som det ærede medlem har foreslået, sagligt malplaceret, medens jeg derimod nok kan forstå, at den for rettsforbundets indrepolitiske tilværelse kan være politisk meget nyttig.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Det er meddelt mig, at på et tidspunkt i eftermiddag, da jeg ikke kunne være tilstede her i salen, har det ærede medlem hr. Bøgholm fremsat nogle udtalelser overfor mig. Det er ikke min hensigt at gå ind på disse udtalelser i al almindelighed; de ting, som det ærede medlem fremdrog fra et par kronikker, jeg har skrevet i „Politiken“, vil det ærede medlem kunne få fuld klarhed over ved at læse disse kronikker igennem en gang til. Men når jeg beder om ordet, er det, fordi jeg efter at have lånt det stenografiske referat af det ærede medlems tale har set, at han har fremsat som et direkte citat fra en af disse kronikker, at

„den falske udenrigspolitik, Czekoslovakiet førte i 1938—39, var grunden til landets tragedie“.

Ikke med et ord har jeg antydnet en sådan tankegang. I den pågældende kronik skildrede jeg, at Czekoslovakiet indtil 1938 havde ført sin udenrigspolitik i tillid til sine alliancer, og jeg siger derefter, at „Czekoslovaskiets tragedie i 1938—39 var, at landet pludselig opdagede, at det faktisk i 20 år havde ført sin udenrigspolitik på et falsk grundlag.“

Enhver kan se, at det ærede medlems citat

er forkert i enhver henseende. Jeg har ikke med et ord antydnet, at Czekoslovakiet førte en falsk udenrigspolitik i 1938—39, men derimod, at Czekoslovakiet først da opdagede, at grundlaget, som landet havde bygget sin tilværelse på i 20 år, skred under det, hvorpå katastrofen indtraf. Det billede, Czekoslovakiet tegner for os, er billedet af et land, der troede sig berettiget til at føle sig trygt i kraft af sine alliancer, men som opdagede, at stormagter, da garanti-erne skulle stå deres prøve, handlede ud fra deres egne øjeblikkelige interesser, sådan som stormagter oftest må gøre det. Det er deri det farlige særlig i små landes deltagelse i stormagtsalliancer består. Denne udtalelse er altså kun en berigtigelse. Det ærede medlem har citeret, jeg vil ikke sige falsk, for det ærede medlem må jo have læst forkert, men altså urigtigt.

Den højtærede forsvarsminister inddrog nu også min person i sine betragtninger over den regeringsdannelse, der var tale om som en mulighed sidste efterår, og sagde, at derunder skulle det radikale venstre have været rede til at lægge sine anskuelser med henblik på de forhold, der diskuteres i dag, ad acta. Jeg begriber ikke, hvorledes den højtærede minister kan komme ud i en sådan tankegang. Vor mening kunne da ikke blive en anden ved, at vi indtrådte i en regering. Den højtærede minister kender også meget vel forklaringen på det, han synes er dunkelt. Ministeren kan finde den hos sin egen partifælle, det ærede medlem af regeringen hr. Thorkil Kristensen. Vi ved, at forsvarsministeren er en stor beundrer af finansministeren, og netop finansministeren har jo været en stærk fortaler for, at fællesregeringer skulle kunne dannes, selvom dér var uoverensstemmelser på enkelte væsentlige punkter. Jeg må måske for at opfriske den højtærede ministers hukommelse på disse områder sige, at der var et tidspunkt, da man fra hans partis side — hvor stærkt et udtryk skal vi bruge — i høj grad ventilerede, om det ikke ville være muligt at danne en regering sammen med det radikale venstre. Det ville selvfølgelig ikke have været så tiltrækkende som den partner, han har nu. Det havde man altså stærkt ønske om, men under fremsættelsen af dette ønske antydede man ikke med et eneste ord, at så måtte det radikale venstre indtage en anden stilling på disse områder.

Formanden: Tiden for en kort bemærkning er udløbet.